

Cauza C-499/20**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

1 octombrie 2020

Instanța de trimitere:

Symvoulío tis Epikrateias (Consiliul de Stat, Grecia)

Data deciziei de trimitere:

27 august 2020

Reclamantă:

DIMCO Dimovasili M.I.K.E.

Pârât:

Ypourgos Perivallontos kai Energeias (ministrul mediului și energiei)

Obiectul procedurii principale

Acțiune în anularea Regulamentului tehnic privind instalațiile interioare de gaze naturale a căror presiune de funcționare este de cel mult 500 mbar, în special a dispozițiilor referitoare la conductele de gaze

Obiectul și temeiul juridic al cererii de decizie preliminară

Interpretarea Directivei 97/23/CE, în temeiul articolului 267 TFUE

Întrebarea preliminară

Articolul 4 alineatul (1) punctul 1.1, articolul 7 alineatul (4) și articolul 8 din Directiva 97/23/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 mai 1997 de apropiere a legislațiilor statelor membre referitoare la echipamentele sub presiune

(JO 1997, L 181, p. 1, Ediție specială, 13/vol. 21, p. 159) coroborate cu anexa I la aceasta trebuie interpretate în sensul că se opun unor norme administrative naționale precum punctele 1.2.4, P9.5.6.9 și P9.5.8.2 din Regulamentul tehnic elen privind instalațiile interioare de gaze naturale a căror presiune de funcționare este de cel mult 500 mbar, în discuție în litigiul principal, care, din motive care țin de siguranța persoanelor în special în caz de evenimente seismice, prevăd condiții și constrângeri (obligația de ventilare, interzicerea traversării subterane) în ceea ce privește modalitatea de instalare a echipamentelor sub presiune (conducte de gaze), în măsura în care condițiile și constrângerile amintite se aplică fără deosebire și conductelor care, precum cele în discuție în speță, poartă marcajul „CE” și sunt certificate de fabricant ca putând fi instalate și utilizate în siguranță fără a fi conforme cu condițiile și cu constrângerile menționate mai sus, sau,

dimpotrivă, dispozițiile citate anterior ale Directivei 97/23/CE coroborate cu articolul 2 din aceasta trebuie interpretate în sensul că nu se opun unor condiții și constrângeri privind modalitățile de instalare a echipamentelor sub presiune (conducte de gaze) precum cele în cauză?

Dispozițiile relevante de drept al Uniunii

Directiva 97/23/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 mai 1997 de apropiere a legislațiilor statelor membre referitoare la echipamentele sub presiune (JO 1997, L 181, p. 1, Ediție specială, 13/vol. 21, p. 159): articolele 1-4, 7, 8 și 16, precum și anexa I

Dispozițiile de drept național relevante

- 1 Directiva 97/23/CE a fost transpusă în ordinea juridică elenă prin decizia ministerială comună a ministrului economiei și a viceministrului dezvoltării (FEK B'987/27.5.1999).
- 2 La 28 martie 2012, a fost publicată decizia viceministrului mediului, energiei și schimbărilor climatice (FEK B'976/28.3.2012) prin care a fost adoptat Technikos Kanonismos Esoterikon Egkatasaseon Fysikou Aeriou [Regulamentul tehnic privind instalațiile interioare de gaze naturale a căror presiune de funcționare este de cel mult 500 mbar, denumit în continuare „regulamentul tehnic atacat”], care conține norme cu privire la proiectarea, materialele, instalarea, inspecția, omologarea, securitatea și punerea în funcțiune a rețelelor interne și a instalațiilor utilizatorilor de gaze naturale.
- 3 Punctul 1.2.3 din regulamentul tehnic atacat prevede în special că instalațiile interioare de gaze, și anume toate țevile, instrumentele, aparatele, nișele, modulele și accesoriile acestora, începând cu punctul inițial al dispozitivului de interceptare a gazelor și până la evacuarea fumului de ardere din instalație, trebuie să îndeplinească în același timp cerințele prevăzute de directivele corespunzătoare [ale Uniunii] și, în ceea ce privește echipamentele sub presiune, cerințele

prevăzute de Directiva 97/23/CE, în cazul în care au fost proiectate pentru o presiune maximă admisibilă PS mai mare de 500 mbar (0,5 bar).

- 4 Regulamentul tehnic atacat cuprinde dispoziții privind modalitățile de instalare a conductelor de gaze. În special, punctul 1.2.4 prevede că „modalitățile de instalare a conductelor de gaze nu intră în domeniul de aplicare al Directivei [97/23/CE] sau al altor directive și sunt stabilite prin [regulamentul tehnic atacat], ținând seama și de particularitățile țării (de exemplu, fenomenele seismice)”. Această normă este precizată în anexa 9 la regulamentul tehnic atacat, intitulată „Specificații ale rețelei de conducte”.
- 5 Deși anexa menționată are caracter „de informare”, aceasta cuprinde, la punctul 9.5 (sub titlul „Pregătirea și instalarea conductelor”), norme imperative, mai precis, pe de o parte, punctul P9.5.6 privind instalarea conductelor supraterane, care, la subpunctul 9 (P9.5.6.9) („Trecerea prin compartimente tampon”) prevede următoarele: „În cazul în care conductele se instalează în compartimente tampon, de exemplu în plafoane suspendate, atunci spațiul gol trebuie ventilat, de exemplu cu două deschideri de ventilație – periferice, de-a lungul pereților dubli – dispuse diagonal, fiecare cu o suprafață de 20 cm² [...]”, și, pe de altă parte, punctul P9.5.8 privind protecția conductelor din interiorul clădirii, care, la subpunctul 2 (P9.5.8.2), prevede că „conductele de gaze nu pot fi montate pe pat de beton și nici sub acoperiri sau pavaje”. Acestea pot fi instalate în canale, în spațiile goale ale tavanelor suspendate sau între panouri de izolare fonică (sau similare) deasupra tavanelor suspendate, adoptând aceleași măsuri de protecție împotriva coroziunii ca cele prevăzute pentru conductele subterane.

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii

- 6 Reclamanta din procedura principală (denumită în continuare „reclamanta”) importă și comercializează în Grecia tuburi flexibile din oțel inoxidabil.
- 7 La 16 mai 2012, aceasta a introdus la instanța de trimitere o acțiune prin care a solicitat anularea unor dispoziții ale regulamentului tehnic atacat referitoare la conductele de gaze.
- 8 Instanța de trimitere s-a pronunțat definitiv cu privire la motivele de anulare a altor dispoziții ale regulamentului atacat, admitând în parte acțiunea și respingând-o în rest. Instanța de trimitere nu s-a pronunțat însă cu privire la motivul de anulare referitor la dispozițiile regulamentului tehnic atacat menționate la punctele 4 și 5 de mai sus.

Principalele argumente ale părților din procedura principală

- 9 Reclamanta consideră că regulamentul tehnic atacat promovează utilizarea unor tipuri de conducte, și anume țevi convenționale rigide din cupru și din oțel, diferite de cele comercializate de ea și că, în același timp, împiedică

comercializarea și punerea în funcțiune a conductelor comercializate de reclamantă, ceea ce face în esență imposibilă utilizarea, circulația și introducerea lor pe piața relevantă.

- 10 Reclamanta susține că condițiile și constrângerile impuse (punctele 1.2.4, P9.5.6.9 și P9.5.8.2), și anume, pe de o parte, obligația de ventilare a spațiilor goale prin intermediul unor deschideri în cazul instalării conductelor în compartimente tampon (de exemplu, în tavane suspendate) și, pe de altă parte, interzicerea instalării conductelor de gaze pe pat de beton, precum și sub acoperiri sau pavaje, încalcă articolul 4 [alineatul (1)] punctul 1.1 din Directiva 97/23/CE, în măsura în care se aplică și materialului (conduce) comercializat de ea. Astfel, după cum certifică fabricantul materialului menționat, care poartă marcajul „CE”, atunci când atestă că acesta a fost supus în mod corespunzător „unei proceduri de evaluare a conformității” în sensul articolului 10 din directivă, conductele reclamantei pot fi utilizate în instalații de gaze naturale fără a fi conforme cu condițiile și cu constrângerile în discuție.
- 11 În ceea ce privește, în schimb, dispoziția generală care figurează la punctul 1.2.4 din regulamentul tehnic atacat, potrivit căreia modalitățile de instalare a conductelor de gaze nu intră în domeniul de aplicare al unei directive a Uniunii, reclamanta invocă anexa I la Directiva 97/23/CE, care, în cuprinsul mai multor dispoziții (precum punctele 1.1 și 1.2), se referă și la „instalarea” echipamentelor sub presiune. În plus, în legătură cu cele prevăzute în continuare de aceeași dispoziție din regulamentul tehnic atacat, și anume că „modalitățile de instalare a conductelor de gaze [...] sunt stabilite prin [regulamentul tehnic atacat], ținând seama și de particularitățile țării (de exemplu, fenomenele seismice)”, reclamanta invocă din nou anexa I la directivă, care prevede printre altele că în cadrul proiectării echipamentelor sub presiune se iau de asemenea în considerare „sarcinile datorate traficului, vântului, seismelor” (punctul 2.2.1).
- 12 Reclamanta susține, așadar, că din dispozițiile anexei I la Directiva 97/23/CE coroborate cu articolul 4 [alineatul (1)] punctul 1.1 din aceasta reiese că, în ceea ce privește instalarea conductelor de gaze (precum produsele comercializate de reclamanta în cauză) care poartă marcajul „CE” și cu privire la care fabricantul certifică în instrucțiunile aferente că instalarea și utilizarea lor sunt posibile (sigure) fără a fi conforme cu constrângerile în litigiu menționate mai sus, nu este necesar să se stabilească condiții și constrângeri suplimentare, precum cele în discuție, în scopul protecției împotriva evenimentelor seismice. Astfel de constrângeri ar putea fi dispuse numai prin procedura prevăzută la articolul 7 alineatul (4) și la articolul 8 din Directiva 97/23/CE, cu participarea Comisiei Europene.
- 13 În plus, reclamanta susține că dispozițiile regulamentulului tehnic atacat menționate mai sus sunt de asemenea contrare orientărilor (guidelines) adoptate de grupul de lucru („Working Group «Pressure»”) instituit în vederea aplicării Directivei 97/23/CE, prin care, în opinia sa, directiva menționată „a primit o interpretare cu caracter obligatoriu”.

- 14 La rândul său, pârâtul consideră că dispozițiile în discuție se întemeiază pe articolul 2 din directivă.

Prezentare succintă a motivelor trimiterii preliminare

- 15 Instanța de trimitere consideră că orientările grupului de lucru nu constituie un instrument de interpretare cu forță juridică obligatorie și nici, cu atât mai mult, o „interpretare cu caracter obligatoriu” a Directivei 97/23/CE. Prin urmare, respinge susținerile întemeiate pe argumentul contrar, independent de faptul că în orientările 9/24, care au fost adoptate de grupul de lucru la 18 martie 2004, se menționează (nota 3) că statele membre pot reglementa prin acte administrative probleme referitoare la instalarea („installation”) echipamentelor sub presiune sau a unui ansamblu pentru a asigura protecția operatorilor și a mediului sau chiar a echipamentelor sub presiune în cauză.
- 16 Instanța de trimitere arată că din dispozițiile Directivei 97/23/CE reiese că această directivă se aplică proiectării, fabricării și evaluării conformității echipamentelor sub presiune și a ansamblurilor care prezintă anumite caracteristici tehnice (articolul 1) și impune statelor membre obligații privind introducerea pe piață și punerea în funcțiune a echipamentelor în discuție. Totuși, aceeași directivă prevede în mod explicit că autoritățile naționale pot stabili ele însele, cu respectarea Tratatului de instituire a Comunității Europene (și, în prezent, a Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene), „cerințele” pe care le consideră necesare din motive de siguranță, cu condiția ca echipamentele să nu fie modificate (a se vedea articolul 2 din directivă).
- 17 În aceste condiții, dispozițiile în litigiu ale regulamentului tehnic atacat (punctele 1.2.4, P9.5.6.9 și P9.5.8.2), prin care se impun condiții și constrângeri privind modalitățile de instalare a conductelor de gaze, ținând seama de particularitățile țării și în special de fenomenele seismice, își găsesc temeiul în articolul 2 din directivă în măsura în care, pe de o parte, sunt respectate dispozițiile Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene (a se vedea în special articolul 36), întrucât constrângerile impuse, care sunt conforme cu principiul proporționalității, au fost considerate de autoritatea administrativă ca fiind necesare din punct de vedere tehnic mai ales pentru asigurarea sănătății și a integrității cetățenilor, și se aplică fără deosebire tuturor tipurilor de conducte, indiferent de material sau de țara de proveniență, și, pe de altă parte, nu rezultă că constrângerile menționate anterior implică modificări ale materialului comercializat de reclamantă. În consecință, motivul de anulare invocat ar trebui respins ca nefondat. Totuși, având în vedere dispozițiile articolului 4 alineatul (1), ale articolului 7 alineatul (4) și ale articolului 8 din Directiva 97/23/CE coroborate cu anexele la aceasta (în special anexa I), apar îndoieli rezonabile care impun trimiterea preliminară la Curte.